

АНАЛІТИЧНІ АСПЕКТИ УПРАВЛІННЯ ФІНАНСОВОЮ СТАБІЛЬНІСТЮ СУЧАСНИХ ПІДПРИЄМСТВ

Мінливість економічних реалій для сучасних українських підприємств висуває необхідність вирішення низки питань оптимізації управління фінансовими ресурсами підприємств з метою раціонального формування та використання фінансового потенціалу. Фінансовий стан є результатом взаємодії всіх елементів системи фінансових відносин підприємства, тому він визначається сукупністю виробничо-господарських факторів та характеризується як розміщенням та використанням активів так і джерелами їх формування. Економіко-аналітична складова управлінського процесу поряд з обліком, контролем, плануванням та іншими видами управлінської діяльності, виявляється ефективною за умов вірної акцентації на параметри та індикатори, що відповідають поточним та стратегічним цілям суб'єктів господарювання. Більшість показників-індикаторів, що використовуються для оцінки фінансового стану, не пристосовані до нинішніх умов господарювання вітчизняних підприємств в умовах економічної нестабільності, що може призвести до прийняття неефективних управлінських рішень. На цій основі виявляється необхідною актуалізація окремих складових традиційної методики аналізу фінансового стану підприємства, як основи його подальшого розвитку.

Основними сферами фінансово-аналітичної роботи на підприємстві є: 1) майновий та фінансовий стан підприємства; 2) стан ризику діяльності підприємства як наявність перспективи розрахунку своїх зобов'язань перед третіми особами; 3) наявність потреби в додаткових джерелах фінансування та їх раціональне залучення; 4) здатність підприємства до примноження власного капіталу та його раціонального розподілу та використання; 5) доцільність вибору тих чи інших інвестицій тощо [1, с.234].

В економічній літературі пропонується визначати ефективність управління фінансовими ресурсами підприємства за допомогою комплексної оцінки системи взаємопов'язаних показників та коефіцієнтів, зокрема формуванням множини параметрів аналітичної оцінки управління: ліквідність, ділова активність, фінансова стійкість, рентабельність [2, с.47]. Але комплексний метод має важливі недоліки, що знижує його практичну цінність. Зокрема, це його трудомісткість та відсутність нормативних значень більшості коефіцієнтів [3, с.45]. У кожного з партнерів підприємства – акціонерів, банків, податкових адміністрацій – свій критерій економічної доцільності. Тому й показники оцінки фінансового стану мають бути такими, щоб кожний партнер зміг зробити вибір виходячи з власних інтересів [3, с.45].

Для визначення поточного фінансового стану підприємства вважається недостатнім розрахування лише внутрішніх показників діяльності. Досить важливим фактором залишається зовнішнє середовище підприємства, в якому воно функціонує

та від впливу якого безпосередньо залежить, тому проводиться маркетинговий аналіз, аналіз постачання та аналіз ринків капіталу [1, с.237].

На нашу думку, пошук та індивідуалізація причин втрати фінансової стабільності окремими підприємствами потребують розробки управлінських заходів щодо нових викликів або загроз саме для конкретних випадків, але із урахуванням критеріїв для розрахунку інтегрального показника фінансового стану, встановлених Наказом Міністерства фінансів України «Про затвердження Порядку проведення оцінки фінансового стану потенційного бенефіціара інвестиційного проекту» [4]. Це наступні коефіцієнти: 1) коефіцієнт покриття; 2) проміжний коефіцієнт покриття; 3) коефіцієнт фінансової незалежності; 4) коефіцієнт покриття необоротних активів власним капіталом; 5) коефіцієнт рентабельності власного капіталу; 6) коефіцієнт оборотності кредиторської заборгованості; 7) коефіцієнт рентабельності продажів за фінансовими результатами від операційної діяльності (ЕВІТ); 8) коефіцієнт рентабельності операційної діяльності з фінансових результатів від звичайної діяльності до оподаткування фінансових витрат та нарахування амортизації (ЕВІТДА); 9) коефіцієнт рентабельності активів за чистим прибутком; 10) коефіцієнт оборотності оборотних активів; 11) коефіцієнт оборотності позиченого капіталу за фінансовими результатами до оподаткування.

Так, наприклад, перевищення дебіторської заборгованості над поточними зобов'язаннями не є позитивним для підприємства, оскільки воно зобов'язане розраховуватися за боргами перед кредиторами незалежно від того, отримує воно борги від своїх дебіторів чи ні. Але для партнерів підприємства прагнення до зниження фінансових ризиків є позитивним, що підтверджується вимогами відповідного індикатора, який характеризує очікувану платоспроможність боржника у короткостроковому періоді [4].

Таким чином, ефективність управлінського рішення залежить від ступеню врахування суперечностей, що виникають відповідно економічного змісту окремих показників.

Список використаної літератури:

1. Ковтуненко Ю.В., Олексійчук А.Г. Фінансовий аналіз діяльності підприємства в умовах економічної нестабільності/ Глобальні та національні проблеми економіки/ Миколаївський національний університет ім. В.О. Сухолинського. Випуск 18. 2017 С.234-238
2. Домбровська С.О. Оцінка ефективності управління фінансовими ресурсами підприємства/ Інтеллект XXI № 6. 2017 С.46-50
3. Громова А.Є., Крамаренко К.В., Рудик Т.О. Аналіз фінансового стану підприємства з огляду ефективного використання фінансових ресурсів / Молодий вчений, № 5 (32) 2016 С.44-47
4. Наказ Міністерства фінансів України від 14.07.2016 № 616 «Про затвердження Порядку проведення оцінки фінансового стану потенційного бенефіціара

інвестиційного проекту». URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1095-16> (дата звернення: 25.08.2020)